

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100327

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марусіна Лариса Миколаївна

2. Marusina Larysa

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-02-2021

Спеціальність за освітою: «Менеджмент організацій»

Місце роботи здобувача: ВІДДІЛ ОСВІТИ, ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, КУЛЬТУРИ, СПОРТУ ЗОЛОТОНІСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Код за ЄДРПОУ: 02147061

Місцезнаходження: вул. Благовіщенська, 2, м. Золотоноша, Золотоніський р-н., Черкаська обл., 19702, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.455.001

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад вищої освіти "Університет менеджменту освіти"

Код за ЄДРПОУ: 35830447

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-а, м. Київ, Київська обл., 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад вищої освіти "Університет менеджменту освіти"

Код за ЄДРПОУ: 35830447

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-а, м. Київ, Київська обл., 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 82.13

Тема дисертації:

1. Механізми державного управління системою загальної середньої освіти в умовах децентралізації та реформування освітньої галузі (регіональний аспект)
2. Mechanisms of state management system of secondary education in decentralization and reform of the educational sector (regional aspect)

Реферат:

1. У дисертаційній роботі теоретично обґрунтовані механізми державного управління розвитком середньої освіти та надані практичні рекомендації щодо управління системою загальної середньої освіти (ЗСО) на регіональному рівні для створення безпечного освітнього середовища, забезпечення рівного доступу до повної загальної середньої освіти, захисту прав учасників освітнього процесу, підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників, забезпечення якості освіти, реалізації концепції "Нова українська школа", формування державно-громадської моделі управління освітою в умовах децентралізації та реформування освітньої галузі в Україні. Доведено, що децентралізація управління освітою в Україні має відбуватися на основі врахування особливостей регіонів, інтересів територіальних громад, громадян під час

вибору моделей управління, реформування змісту освіти, способів її організації та фінансового забезпечення. Виокремлено методологічні аспекти дослідження, зокрема обґрунтовано методологію дослідження державного управління системою загальної середньої З освіти на основі системної динаміки, системного аналізу, синергетичного підходу, освіти як відкритої системи, системи загальної середньої освіти як соціоекономічної системи, розглянуто використання низки індикаторів для отримання достовірної та якісної інформації щодо перебігу та результативності освітніх реформ. Удосконалено методологію дослідження управління загальною середньою освітою регіону на основі міждисциплінарного підходу, з використанням логічної схеми та системи показників. Визначено, що в умовах децентралізації та реформування освітньої галузі завданнями регіональних органів управління освітою мають стати: розробка і реалізація регіональних цільових програм і проєктів; забезпечення фінансового наповнення державного стандарту освіти; створення міжмуніципальної освітньої інфраструктури; прогнозування розвитку загальної середньої освіти в регіоні, мережі закладів відповідно до освітніх потреб громадян; атестація загальноосвітніх закладів, їх комплектування педагогічними працівниками, у тому числі керівними кадрами. Для удосконалення організаційного механізму управління загальною середньою освітою запропоновано забезпечити чітке розмежування повноважень і відповідальності між органами влади за розвиток і функціонування освітніх округів, мережі опорних шкіл, інклюзивно-ресурсних центрів; здійснити трансформацію місцевих управлінь (відділів) освіти в сервісні центри; посилити роль місцевих органів самоуправління та громад у вирішенні актуальних питань функціонування мережі загальноосвітніх закладів; сприяти запровадженню в управлінні загальною середньою освітою електронного врядування. Обґрунтовано перехід до формування державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти на регіональному рівні як взаємодії державних і громадських органів управління освітою та органів місцевого самоврядування щодо моніторингу освітніх потреб населення регіону, ухвалення й реалізації спільних управлінських рішень щодо розвитку регіональної системи освіти, захисту прав здобувачів освіти, педагогів, впровадження освітніх інновацій, яка базується на мережевих взаємодіях державних і громадських структур; відкритості управлінських рішень щодо розвитку ЗСО; інтенсивності та розгалуженості інформаційних потоків у формі електронної державно-громадської взаємодії. Розроблено комплексний механізм управління системою загальної середньої освіти на регіональному рівні, до якого зараховано: нормативно-правовий, організаційний, фінансово-економічний, інформаційний, мотиваційний, інноваційний механізми, запропоновано практичні рекомендації щодо впровадження відкритої системи діяльності управлінських структур.

2. The dissertation theoretically substantiates the mechanisms of state management of secondary education and provides practical recommendations for managing the system of secondary education at the regional level to create a safe educational environment, ensure equal access to full secondary education, protect the rights of participants in education, training and professional development of teachers, quality assurance of education, implementation of the concept of "New Ukrainian School", the formation of state-public model of education management in decentralization and reform of the educational sector in Ukraine. It is proved that decentralization of education management in Ukraine should take place on the basis of taking into account the peculiarities of regions, interests of territorial communities, citizens when choosing management models, reforming the content of education, ways of its organization and financial support. The methodological aspects of the research are singled out, in particular the research methodology of state management of the secondary education system based on system dynamics, system analysis, synergetic approach, education as an open system, secondary education system as a socioeconomic system is substantiated, the usage of a number of indicators for reliable and qualitative information regarding the course and effectiveness of educational reforms is considered. The methodology of research of secondary education management of the region on the basis of the interdisciplinary approach, with use of the logical scheme and system of indicators is improved. It is determined that in the conditions of decentralization and reform of the educational sector the tasks of regional secondary education authorities should be: 8 development and implementation of regional target programs and projects; ensuring the financial content of the state standard of education; creation of inter-municipal educational infrastructure; the prediction of the

development of secondary education in the region, the network of institutions in accordance with the educational needs of citizens; certification of educational institutions, their staffing with pedagogical workers, including managerial staff. The international experience of secondary education management at the regional (local) level is analyzed and the possibilities of implementation of such practices in Ukraine as: selection of pedagogical staff with the participation of local authorities; financial autonomy of educational institutions; replenishment of the school budget through the provision of additional paid services, reducing the education expenditures by attracting outsourcing companies; motivating highly qualified teachers to work in the village educational institutions. To improve the organizational mechanism of secondary education management, it is proposed to ensure a clear division of powers and responsibilities between the authorities for the development and functioning of educational districts, the network of support schools, inclusive resource centers; to transform local departments (divisions) of education into service centers; strengthen the role of local governments and communities in solution of topical issues of the network functioning of secondary schools; to promote the implementing of e-government in the secondary education management. To improve the development of secondary education requires the development of a strategy for the development of the regional system of secondary education, joint efforts of state and local authorities, the public to create a safe, comfortable, inclusive educational environment, use of program-targeted method in managing secondary education institutions, autonomy of secondary schools. It has been proven that the security problems of secondary schools, in particular the implementation of the Declaration on School Safety, require the development of specific monitoring mechanisms, an early warning system for attacks on educational institutions and the preparation of safety protocols for schools. It is proposed to create a regional educational cluster, the goals of which are the innovative development of the education system; improving the quality and accessibility of educational services; improving the quality of staffing. The formation of a multicomponent regional educational cluster involves strengthening the role of education authorities in regional development, ensures efficient use of resources, eliminating duplication of functions between local and regional levels of government.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Діденко Ніна Григорівна

2. Didenko Nina

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сиченко Віктор Володимирович

2. Sychenko Victor

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лопушинський Іван Петрович

2. Lopushinsky Ivan

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алейнікова Олена Володимирівна
2. Aleinikova Elena

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковтун Оксана Анатоліївна
2. Kovtun Oksana

Кваліфікація: к. держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Карташов Євген Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Карташов Євген Григорович

